

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

ЗВІТ

20
21

Практики здійснення
прийому громадян
депутатами Львівської
міської ради

Звіт за результатами громадського моніторингу здійснення депутатами прийомів виборців депутатами Львівської міської ради 8-го скликання

Авторський колектив: Анжеліка Зозуля, Тарас Радь, Владислав Данко (Громадянська мережа ОПОРА у Львові)

У цьому звіті представлені проміжні результати моніторингу відкритості та прозорості діяльності депутатів Львівської міської ради 8-го скликання, що включають такі показники як інформування громадян про графік та місце проведення прийому, контактні відомості для зв'язку, здійснення особистого прийому виборців.

Кампанія "Атестація депутатів місцевих рад" реалізовується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» разом з партнерськими організаціями за підтримки Національного фонду демократії (NED, США).

У Львові ініціативу реалізовує Громадянська мережа ОПОРА.

ЗМІСТ

РЕЗЮМЕ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ОПРИЛЮДНЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ТА ІНФОРМУВАННЯ ПРО ПРИЙОМ ГРОМАДЯН	6
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРАФІК, ЧАС І МІСЦЕ ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН	8
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФАКТИЧНОГО ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН	11
РОЗДІЛ 4. ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕПУТАТІВ ЗА ВИБОРЧИМИ ОКРУГАМИ	14
РОЗДІЛ 5. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ КАРАНТИННИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ	15
ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	17

РЕЗЮМЕ

У січні-березні 2021 року представниками Громадянської мережі «ОПОРА» у Львові у межах кампанії «Атестація депутатів місцевих рад» було здійснено дослідження практик здійснення прийому громадян депутатами Львівської міської ради на початку нової каденції. Моніторинг включав у себе збір та аналіз даних щодо оприлюднення інформації про проведення прийому та фактичне здійснення регулярного особистого прийому виборців.

Проміжні підсумки кампанії засвідчують відкритість новообраного депутатського корпусу Львівської міської ради для громадськості. Так, станом на початок квітня 51 депутат (82%) надали вичерпну інформацію – адресу, графік, контактні відомості про прийом громадян – для розміщення на Інформаційному порталі Львівської міської ради.

Ще у профайлах 11 обранців - Євгена Бойка, Володимира Гоя, Володимира Гринишина, Віктора Доскіча, Руслана Кошулинського, Юрія Лукашевського, Юрія Мельника, Любомира Мельничука, Андрія Тягнибока, Володимира Лучишина, Михайла Дідуха - бракує відомостей по одному з обов'язкових критеріїв інформування.

Найпопулярнішим каналом для поширення цих відомостей є соціальна мережа Facebook – за період моніторингу хоча б одноразово з метою інформування про прийом громадян нею скористалися більше половини обранців – 33 (53%). Натомість щоб зробити відомості більш доступними для користувачів без доступу до мережних технологій, депутатам рекомендується диверсифікувати канали поширення інформації про прийом.

Аналіз оприлюднених відомостей засвідчив, що найпоширенішою практикою серед депутатів є прийом громадян один раз на місяць. Таку періодичність задекларували 34 обранці. Вдвічі більше місячних прийомів проводять 19 депутатів, щотижневий прийом практикує незначна кількість – 5 обранців. За винятком одного депутата, усі інші львівські обранці здійснюють прийом громадян у робочі дні тижня. Найчастіше це відбувається у понеділок (16 депутатів), середу (15 депутатів) та вівторок (15 депутатів). Наприкінці тижня – у четвер та п'ятницю – прийом здійснює 2 та 3 депутати відповідно. Єдиним депутатом, який здійснює прийом у вихідний – суботу – є Роман Федішин. Що стосується типу приміщень, то приміщеннями комунальних підприємств, закладів і місцевих органів влади загалом користується 45 депутатів, приватними – 17 обранців. За результатами перевірки було з'ясовано, що приймальні 44 обранців мають інформаційні таблички, що полегшують виборцям пошук приймальні.

Упродовж лютого-березня було проведено моніторинг здійснення фактичного прийому громадян депутатами, за результатами якого можна стверджувати, що 58 обранців (91%) Львівської міської ради добросовісно ставляться до виконання цього обов'язку. Не вдалося підтвердити здійснення фактичного прийому громадян Русланом Кошулинським, Володимиром Гринишином, Любомиром Мельничуком та Андрієм Тягнибоком.

Важливим нововведенням для громадян є те, що 29 обранців нового скликання, розміщуючи свої графіки прийому, задекларували обов'язковість попереднього запису на зустрічі. Щодо предмету звернення виборців, то всі депутати підтвердили актуальність для громадян питання надання матеріальної допомоги, половина опитаних відмітили важливість сектору ЖКГ та благоустрою, орієнтовно п'ята частина обранців додали до цього спектру юридичні питання та питання, пов'язані із сектором мобільності, трохи менше опитаних повідомили про інші типи звернень. Активність львів'ян у відвідуванні прийомів є доволі високою – у середньому за зустріч депутатів відвідує більше десятка виборців. Практика закріплення депутатів за виборчими округами у Львові відсутня. Усі депутати підтвердили, що приймають громадян незалежно від того, якої території стосується їх проблема або зареєстроване місце проживання.

Попри високу орієнтованість на роботу депутатів із громадянами у форматі традиційних прийомів варто відмітити, що в умовах жорстких карантинних обмежень тільки четверо обранців Львівської міської ради практикують проведення онлайн-прийомів із використанням технічних застосунків, що забезпечують відеозв'язок. Для більшості представників депутатського корпусу більш зручною практикою є використання телефонних чи письмових онлайн-звернень та відтермінування наступних прийомів на період після завершення локдауну.

ВСТУП

Вже четвертий рік поспіль у межах громадської кампанії «Атестація депутатів місцевих рад» Громадянською мережею ОПОРА проводиться моніторинг рівня відкритості, прозорості та підзвітності депутатів Львівської міської ради. Проєкт реалізується з ініціативи Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» разом з іншими партнерськими організаціями у 23 міських радах 17 областей України.

Особливістю цього дослідження є те, що у його фокусі опинилася діяльність 62 депутатів¹ міської ради нового, 8-го скликання, що розпочала свою роботу у листопаді 2020 року. Предметом аналізу були питання інформування та здійснення обранцями прийому громадян.

Критерії, за якими здійснювався моніторинг, базуються на принципах відкритості та прозорості. Під відкритістю розуміється простота та доступність інформації про діяльність обраних представників, а під прозорістю – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль. Нормативно-правову основу (обґрунтування) методології становлять:

[Закон України “Про статус депутатів місцевих рад”](#), відповідно до пункту 5 частини першої статті 10, відповідно до якого депутат зобов’язаний “визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення”;

[Регламент Львівської міської ради](#), пунктом 4 статті 9 якого також закріплюється норма Закону проте те, що «депутати Ради зобов’язані систематично (не рідше одного разу на місяць) проводити прийом

громадян, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів Львівської міської територіальної громади та вживати заходи щодо їх своєчасного і обґрунтованого вирішення». Цей документ також визначає спосіб, відповідальних та основний ресурс для поширення інформації про депутатські прийоми у відкритому доступі: «Інформація про місце і час прийому подається депутатами Ради до секретаріату Ради для її публікації інформаційному порталі депутатів Ради».

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 лютого до 31 березня 2021 року. Джерелами для накопичення інформації для аналізу стали: Інформаційний портал Львівської міської ради, офіційні веб-ресурси політичних партій, соціальні мережі, засоби масової інформації тощо. Перевірка здійснення прийому виборців депутатами міської ради здійснювалась шляхом безпосередніх моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців. Якщо протягом першого моніторингового візиту підтвердити проведення прийому виборців не вдалось, здійснювалась, щонайменше, одна додаткова перевірка. Висновок про неналежність ведення особистого прийому громадян місцевим депутатом міг бути зроблений лише після кількох невдалих спроб потрапити до нього на прийом впродовж місяця.

У підсумку, двома ключовими факторами для формування висновків дослідження стали фактори:

- оприлюднення вичерпної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей для здійснення зв’язку з депутатом,
- здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж один раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому.

¹ До складу депутатського корпусу Львівської міської ради входять 64 представники, однак на початку лютого депутат від Об’єднання “Самопоміч” Андрій Москаленко склав свій мандат через призначення на посаду заступника міського

голови, а 26 березня несподівано пішла з життя депутатка від “Європейської Солідарності” Олена Пасевич. Два мандати у складі ради залишаються вакантними.

РОЗДІЛ 1. ОПРИЛЮДНЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ТА ІНФОРМУВАННЯ ПРО ПРИЙОМ ГРОМАДЯН

Відповідно до положень [Регламенту Львівської міської ради](#), безпосередньо депутати Львівської міської ради несуть відповідальність за точне, вичерпне й своєчасне визначення, оприлюднення та інформування виборців про графік і місце проведення прийому громадян. Відбувається це, зокрема, шляхом передачі відомостей до Управління «Секретаріат Ради»² з метою розміщення на Інформаційному порталі. Як і у попередні роки, з цією інформацією можна ознайомитися в два способи: перейшовши на підрозділ [“Прийом громадян”](#) або знайшовши її через [особистий профайл](#) окремого обранця. Відмінність полягає у тому, що у першому випадку не завжди вказуються контактні дані депутатів, що часто буває потрібним для уточнення окремих відомостей або здійснення попереднього запису.

Загалом, за результатами моніторингу було встановлено, що станом на початок квітня усі представники депутатського корпусу Львівської міської ради оприлюднили відомості, а 51 депутат (82%) надали вичерпну інформацію: адресу, графік, контактні відомості про прийом громадян. Серед них Петро Адамик, Назарій Бербека, Олег Василишин, Неля Васюта, Валерій Веремчук, Олекса Возняк, Тарас Ворко, Володимир Гаразд, Гнат Герич, Юрій Гринів, Роман Грицевич, Андріян Гутник, Любов Давидович, Оксана Динік, Вікторія Довжик, Остап Доскіч, Андрій Дячишин, Роман Дуда, Андрій Закалюк, Ігор Зінкевич, Богданна Зубрицька, Івах Сергій, Дмитро Колесник, Євген Кузик, Андрій Курочка, Володимир Лесик, Юрій Ломага, Маркіян Лопачак, Юрій Мартинюк, Оксана Маруняк, Володимир Марусяк, Лейла Мелесова-Вальчак, Юрій Моравецький, Анастасія Окрюк, Уляна Пак, Олена Пелех, Орест Печенко, Ольга Посипанко, Олексій Різник, Іван Рудницький, Наталія Сомик, Андрій Стець, Віталій Троць, Роман Федішин, Юлія Хомчин, Вікторія Христенко, Марія Чижин, Андрій Шевців, Тетяна Шевченко, Наталія Шелестак, Ігор Шолтис. Щоправда слід зазначити, що у чотирьох депутатів – Петра Адамика, Романа Грицевича, Юрія Моравецького, Івана Рудницького у частині контактних даних вказано номер телефону та електронну адресу фракції “Європейська Солідарність”, що ускладнює можливість вийти на безпосередній контакт з депутатами. Ще у трьох депутатів – Сергія Іваха, Юрія Ломаги, Олексія Різника відсутня інформація про контактний номер телефону, що становить певні обмеження для комунікації з депутатами виборців без навичок користування соціальними мережами та електронною поштою.

Натомість в 11 депутатів на порталі оприлюднено неповні відомості. Зокрема, бракує інформації про графік здійснення прийому Євгеном Бойко, Володимиром Гоєм, Володимиром Гринишином, Віктором Доскічем, Русланом Кошулинським, Юрієм Лукашевським, Юрієм Мельником, Любомиром Мельничуком, Андрієм Тягнибоком. Не вказана адреса приймальні у депутата Володимира Лучишина, а контактні дані (за виключенням сторінки у Facebook) у Михайла Дідуха.

Якщо аналізувати інформацію у фракційному розрізі, то найбільш дисциплінованими у частині оприлюднення інформації про прийоми є представники фракції «Голос» – 8 з 8 (тобто 100%) депутатів оприлюднили вичерпну інформацію та фракції «ВАРТА» – 7 з 7 (тобто 100%) депутатів оприлюднили вичерпну інформацію). Наступною після них йде фракція партії «Європейська Солідарність» – 22 з 25 (тобто 88%) депутатів оприлюднили вичерпну інформацію, далі – фракція партії Об'єднання «Самопоміч» – 12 з 16 (тобто 75%) депутатів оприлюднили вичерпну інформацію. Найнижчим є показник фракції партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода» – 2 з 6 (тобто 33%) депутати оприлюднили вичерпну інформацію.

На момент проведення безпосередніх перевірок здійснення прийому громадян та вже у процесі комунікації з обранцями деколи з'ясовувалося, що інформація, оприлюднена на порталі не відповідає або частково відповідає фактичній. Так, наприклад, у профайлі Андріяна Гутника (ВО «Свобода») зазначено, що депутат здійснює прийоми у фракційній приймальні на площі Ринок та офісі партії ВО «Свобода» на вулиці Чайковського у той час, коли насправді прийом здійснюється у приміщенні Франківської районної адміністрації за адресою вулиця Генерала Чупринки, 85. Вичерпну та актуальну інформацію у цьому випадку виявилось простішим знайти та підтвердити на [особистому веб-сайті](#) обранця. Невідповідність графіку вдалося виявити у відомостях про прийом Богданни Зубрицької (Об'єднання «Самопоміч»): замість останнього понеділка місяця, коли депутатка здійснює прийоми на порталі [була вказана остання середа](#). З часом цю неточність виправили. Дезорієнтуючою впродовж січня-лютого для громадян, що прагнули потрапити на прийом до Олени Пелех («Європейська Солідарність») була інформація про здійснення нею прийому на вулиці Пекарській, що, найбільш ймовірно, механічно продубльована з профайлу Олени Пасевич (“Європейська Солідарність”) при наповненні portalу. Також під час перевірки вдалося виявити

² Управління «Секретаріат Ради» - структурний підрозділ Львівської міської ради, основним завданням якого є організаційне, інформаційне, правове, аналітичне та інше

забезпечення діяльності Ради як представницького органу місцевого самоврядування, її депутатського складу, постійних та інших комісій Ради, депутатських груп і фракцій.

неточність в оприлюдненій на офіційних ресурсах адресі, за якою проводить прийоми Роман Грицевич («Європейська Солідарність»). Так, на сайті вказана вулиця Хімічна, 7, за якою знаходиться школа №22 ім. В. Стефаніка, натомість депутат приймає громадян на своєму робочому місці у Дитячому поліклінічному відділенні №1, яке знаходиться за адресою вулиця Хімічна, 7-А. Як показує досвід, нестача однієї літери за умови відсутності прямого контактного телефону для зв'язку з депутатом, може стати на заваді планам відвідати прийом.

Однак, навіть коректна у більшості випадків ситуація із оприлюдненням відомостей про проведення прийому на офіційних ресурсах не є запорукою поінформованості громадян, а відтак перед обранцями постає виклик – шукати для цього додаткові інформаційні майданчики. Безперечно, найбільш ефективним з них є соціальна мережа Facebook, користувачами якої, до речі, є 59 львівських депутатів (не мають особистих профайлів депутати Роман Федішин, Юрій Мельник та Іван Рудницький). Проте лише дещо більше половини обранців – 33 – за період моніторингу хоча б одноразово використали цей комунікаційний канал з метою інформування про якийсь із аспектів роботи, пов'язаний із прийомом громадян. Серед них Петро Адамик, Назарій Бербек, Євген Бойко, Володимир Гой, Андріян Гутник, Остап Доскіч, Віктор Доскіч, Андрій Закалюк, Ігор Зінкевич, Дмитро Колесник, Євген Кузик, Лейла Мелесова-Вальчак, Уляна Пак, Олена Пелех, Юрій Різник, Наталія Сомик, Марія Чижішин, Тетяна Шевченко, Михайло Дідух, Юрій Лукашевський, Вікторія Христенко, Ігор Шолтис, Володимир Лесик, Андрій Стець, Ольга Посипанко, Юлія Хомчин, Роман Дуда, Володимир Марусяк, Вікторія Довжик, Юрій Моравецький, Любов Давидович, Юрій Ломага та Андрій Курочка.

Наступним за вживаністю інструментом інформування можна вважати веб-ресурси. Серед них можна згадати про ще один з розділів депутатського порталу – «Трибуна депутата», створений як майданчик для інформування обранцями мешканців міста про свою поточну активність, плани на майбутнє чи результати роботи. Попри доволі високу активність депутатів на цій платформі, за нашими спостереженнями, вона доволі рідко використовується з метою нагадати або повідомити додаткові відомості про прийом громадян. Так, у період з початку січня до кінця березня ми знайшли всього сім подібних повідомлень: два з них були розміщені централізовано фракціями (на початку січня депутати «ВАРТИ» [оголосили про початок проведення прийомів](#)), а з початком чергового локдауну у березні Об'єднання «Самопоміч» попередила [про тимчасове перенесення прийомів](#)),

ще по два повідомлення поширили депутати Євген Кузик ([про графік прийому](#) та [проблеми, з якими звертаються виборці](#)) та Оксана Маруняк ([двічі переносила прийом](#)) від «Європейської Солідарності», одного разу використала майданчик для інформування [про особистий прийом громадян за допомогою платформи Zoom](#) Вікторія Христенко від «Голосу». Так само нечасто для інформування про прийоми громадян використовуються інтернет-ресурси: за винятком оголошення про початок прийомів депутатами від фракції «ВАРТА» [на власному сайті](#) та [сайті Агенції інформації та аналітики «Гал-Інфо»](#) подібних згадок помічено не було. У [Валерія Веремчука](#), [Андріяна Гутника](#), [Володимира Марусяка](#) є персональні веб-сторінки, які використовуються обранцями для підтримки зворотного зв'язку із виборцями та, зокрема, інформування про проведення депутатських прийомів. Натомість жоден із опитаних депутатів не підтвердив факту використання комерційних, партійних чи власних друкованих засобів інформації. Пояснень цьому є декілька: по-перше, попит та рентабельність друкованих носіїв інформації стає все нижчим, по-друге, зима та епідемія коронакризи аж ніяк не є добрим сезоном для поширення будь-яких роздаткових матеріалів, по-третє, активність громадян у відвідуванні депутатських прийомів і без додаткового підживлення є надвисокою, що пояснюється «особливим періодом» для можливості отримати одноразову матеріальну допомогу.

Загалом, підсумовуючи звітну частину про канали та способи інформування, варто зазначити, що єдиним найбільш доступним шляхом для отримання інформації про прийом для виборців, що не користуються Інтернет-технологіями є візит до Львівської міської ради. Тут через оголошення на дверях фракційних приймалень, або у розмові з її працівниками можна уточнити графік прийому того чи іншого депутата. А тому попри назагал хороші показники інформування станом на початок каденції, у майбутньому депутатам Львівської міської ради рекомендується з одного боку посилювати використання соціальних мереж та Інформаційного порталу, а з іншого спробувати хоча б часткову диверсифікувати канали поширення інформації для того, щоб зробити її більш доступною для користувачів без доступу до мережевих технологій. Звернувши на це увагу, обранці зможуть більш якісно та впевнено реагувати на постійне чергування посилення та послаблення карантинних обмежень та вчасно і без репутаційних втрат інформувати своїх стейкхолдерів про перенесення в онлайн, а інколи навіть скасування запланованих зустрічей.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРАФІК, ЧАС І МІСЦЕ ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН

Перш ніж перейти до аналізу фактичного здійснення депутатами Львівської міської ради прийому громадян варто детальніше розглянути зміст оприлюдненої інформації. Адже з перспективи можливості виборця потрапити на зустріч із депутатом важливими є всі компоненти, зокрема такі, як періодичність та календар проведення прийомів, розташування та інклюзивність приймальні тощо.

Періодичність здійснення прийомів. Станом на початок каденції Львівської міської ради VIII скликання найпоширенішою практикою серед депутатів є прийом громадян один раз на місяць. Таку періодичність задекларували 34 обранці: Петро Адамик, Євген Бойко, Олег Васишин, Неля Васюта, Валерій Веремчук, Тарас Ворко, Володимир Гаразд, Володимир Гой, Юрій Гринів, Любов Давидович, Віктор Доскіч, Остап Доскіч, Роман Дуда, Андрій Закалюк, Ігор Зінкевич, Богданна Зубрицька, Андрій Курочка, Юрій Ломага, Юрій Лукашевський, Юрій Мартинюк, Оксана Маруняк, Володимир Марусяк, Лейла Мелесова-Вальчак, Юрій Мельник, Юрій Моравецький, Анастасія Окряк, Орест Печенко, Ольга Посипанко, Іван Рудницький, Наталія Сомик, Роман Федішин (приймальня депутата працює щоденно у будні, однак особисті прийоми практикуються раз на місяць), Вікторія Христенко, Марія Чижишин, Наталія Шелестак.

Двічі на місяць прийоми проводять 19 депутатів: Назарій Бербєка, Олекса Возняк, Андріян Гутник, Михайло Дідух, Вікторія Довжик, Андрій Дячишин, Сергій Івах, Дмитро Колесник, Євген Кузик, Володимир Лесик, Маркіян Лопачак, Уляна Пак, Олена Пелєх, Олексій Різник, Андрій Стець, Віталій Троць, Юлія Хомчин, Тетяна Шевченко, Ігор Шолтис.

Закономірно, що щотижневий прийом практикує незначна кількість – 5 обранців. Серед них Гнат Герич, Роман Грицевич, Оксана Динік, Володимир Лучишин, Андрій Шевців.

Не вдалося з'ясувати періодичність здійснення прийомів громадян ще 4 депутатами: Володимиром Гринишином, Русланом Кошулинським, Любомиром Мельничуком та Андрієм Тягнибоком.

Прийомні дні та години. За винятком одного депутата усі львівські обранці здійснюють прийом громадян у робочі дні тижня. Найчастіше це відбувається у понеділок (16 депутатів), середу (15 депутатів) та вівторок (15 депутатів). Наприкінці тижня, як бачимо, активність помітно менша – у четвер та п'ятницю прийом здійснює 2 та 3 депутати відповідно. Єдиним депутатом, який здійснює прийом у вихідний – суботу – є Роман Федішин.

У понеділок депутатські прийоми проводять Назарій Бербєка, Олекса Возняк, Юрій Гринів, Роман Грицевич, Оксана Динік, Михайло Дідух, Андрій Дячишин, Роман Дуда, Богданна Зубрицька, Володимир Лесик, Оксана Маруняк, Юрій Моравецький, Уляна Пак, Ольга Посипанко, Наталія Сомик, Тетяна Шевченко.

У вівторок за графіком, оприлюдненим на Інформаційному порталі, здійснюють прийоми Олег Васишин, Валерій Веремчук, Любов Давидович, Вікторія Довжик, Андрій Закалюк, Сергій Івах, Маркіян Лопачак, Юрій Мартинюк, Володимир Марусяк, Лейла Мелесова-Вальчак, Орест Печенко, Андрій Стець, Віталій Троць, Юлія Хомчин, Андрій Шевців.

Середу для роботи з громадянами обрали Назарій Бербєка (також приймає у понеділок), Володимир Гаразд, Гнат Герич, Остап Доскіч, Євген Кузик, Андрій Курочка, Юрій Ломага, Володимир Лучишин, Олена Пелєх, Олексій Різник, Іван Рудницький, Вікторія Христенко, Марія Чижишин, Наталія Шелестак, Ігор Шолтис.

У четверги депутатські прийоми проводяться Тарасом Ворко та Анастасією Окряк, а у п'ятницю – Петром Адамиком, Нелею Васютою та Ігорем Зінкевичем.

Аналізуючи прийомні години, можна визначити основну особливість, притаманну здійсненню прийомів громадян львівськими обранцями – години прийому більшості депутатів є незручними для громадян, що працюють за офісним графіком. За підсумками моніторингу було виявлено, що у період між 10:00 та 18:00 прийом проводить 41 депутат.

Так, у першій половині дня – від 10:00 до 13:00 зустрічі з виборцями проводять Петро Адамик (11:00-13:00), Неля Васюта (12:00-14:00), Валерій Веремчук (11:00-13:00), Ігор Зінкевич (10:00-12:00), Маркіян Лопачак (10:00-13:00), Володимир Лучишин (12:00-13:00), Юрій Мартинюк (10:00-12:00), Володимир Марусяк (10:00-13:00), Юрій Моравецький (12:00-13:00), Віталій Троць (11:00-13:00), Наталія Шелестак (11:00-13:00). У будні з 10:00 до 16:00 можна залишити звернення та поспілкуватися з помічницею у депутатській приймальні Романа Федішина (особисті прийоми депутат проводить за попереднім записом та без визначених годин).

Так само в залежності від місяця можуть змінюватися прийомні години депутатів Євгена Бойка, Гната Герича, Володимира Гоя, Віктора Доскіча, Юрія Лукашевського та Юрія Мельника. Депутатами здійснюється попередній запис на прийом, однак відсутність визначеного графіку не дозволяє виборцям зорієнтуватися щодо обставин

часу та дати до безпосередньої розмови з обранцем.

Починаючи з 13:00 і до 18:00 можна потрапити на прийом до Назарія Бербєки (16:00-18:00), Олега Васишина (17:00-18:00), Олексі Возняка (16:00-18:00), Тараса Ворко (15:00-17:00), Володимира Гаразда (13:00-15:00), Юрія Гриніва (15:00-17:00), Любові Давидович (16:00-17:00), Оксани Динік (16:00-17:00), Вікторії Довжик (16:00-17:00), Остапа Доскіча (14:00-17:00), Андрія Дячишина (15:00-17:00), Андрія Закалюка (16:00-17:00), Богданни Зубрицької (16:00-18:00), Дмитра Колесника (16:00-18:00), Євгена Кузика (16:00-18:00), Андрія Курочки (14:00-18:00), Юрія Ломаги (15:00-17:00), Лейли Мелесової-Вальчак (14:00-17:00), Анастасії Окряк (15:00-16:00), Уляни Пак (16:00-18:00), Ореста Печенка (16:00-18:00), Ольги Посипанко (15:00-18:00), Олексія Різника (15:00-17:00), Андрія Стеця (16:00-17:00), Юлії Хомчин (16:00-17:00), Вікторії Христенко (16:00-17:00), Марії Чижішин (13:00-16:00), Андрія Шевціва (17:00-18:00), Ігоря Шолтиса (17:00-18:30).

У проміжку між 16:00 та 19:00 здійснюють спілкування з виборцями Тетяна Шевченко (16:00-19:00), Назарій Бербєка (17:00-19:00), Роман Грицевич (17:00-19:00), Михайло Дідух (17:00-19:00), Сергій Івах (17:00-19:00), Володимир Лесик (17:00-19:00), Оксана Маруняк (17:00-19:00), Іван Рудницький (17:00-19:00), Наталія Сомик (17:00-19:00), Олена Пелєх (17:00-20:00). І тільки троє депутатів орієнтовані на післяробочі години прийому громадян. Це Андріян Гутник (18:00-20:00), Роман Дуда (18:00-20:00) та Дмитро Колесник (18:00-20:00).

Місце розташування приймалень. За результатами аналізу оприлюднених на Інформаційному порталі даних було встановлено, що за винятком Володимира Лучишина, в усіх депутатів зазначена інформація про місце здійснення прийому громадян. Можна ідентифікувати, але все ж відсутня адреса приймальні Ольги Посипанко: наразі на Інформаційному порталі вказано, що прийом здійснюється у «сміт. Рудне ЦНАП», який по факту знаходиться за адресою вулиця Грушевського, 55. У дев'яти обранців – Михайла Дідуха, Вікторії Довжик, Дмитра Колесника, Руслана Кошулинського, Любомира Мельничука, Андрія Стеця, Андрія Тягнибока, Юлії Хомчин, Тетяни Шевченко – зазначено по дві адреси приймалень.

Одним з критеріїв оприлюднення відомостей про прийом, що потребує доопрацювання 32 обранцями (52% від поточного складу ради) є інформування про тип приміщення, в якому здійснюється прийом. Методологія дослідження передбачає вивчення цих деталей з метою розуміння ролі міської ради, державних установ, місцевих партійних осередків тощо у процесі облаштування депутатських

приймалень. І якщо для 19 з 32 депутатів (Петра Адамка, Валерія Веремчука, Олексі Возняка, Володимира Гаразда, Ігор Зінкевича, Євгена Кузика, Андрія Курочки, Юрія Ломаги, Маркіяна Лопачака, Юрія Мартинюка, Оксани Маруняк, Володимира Марусяка, Юрія Моравецького, Ореста Печенка, Олексія Різника, Віталія Троця, Вікторії Христенко, Марії Чижішин, Наталії Шелестак), які здійснюють прийом у приміщеннях міської ради цю обставину можна встановити за адресою, то для ще 13 депутатів (Назарія Бербєки, Нелі Васюти, Юрія Гриніва, Романа Грицевича, Остапа Доскіча, Романа Дуди, Богданни Зубрицької, Сергія Іваха, Дмитра Колесника – щодо приймальні на Величковського, Володимира Лесика, Лейли Мелесової-Вальчак, Анастасії Окряк, Андрія Стеця – щодо приймальні на Коперника у смт Рудно) на майбутнє вартувало б уточнити відомості.

Що стосується власності приміщень, то приміщеннями комунальних підприємств, закладів і місцевих органів влади загалом користується 45 депутатів, що є логічним з огляду на частину четверту статті 12 Закону України [“Про статус депутатів місцевих рад”](#), згідно якої “місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації державної і комунальної форм власності, їх посадові особи зобов'язані сприяти депутатіві місцевої ради в організації прийому громадян, розгляді їх пропозицій, заяв, скарг, у створенні інших необхідних для його депутатської діяльності умов”.

Здійснення особистого прийому у приміщеннях Львівської міської ради, крім 19 вище зазначених депутатів, зазначили Гнат Герич, Володимир Гринишин, Руслан Кошулинський, Юрій Лукашевський, Юрій Мельник, Любомир Мельничук, Андрій Тягнибок, Юлія Хомчин. У приміщеннях Франківської районної адміністрації проводять прийоми Андріян Гутник та Андрій Дячишин, Сихівської районної адміністрації – Ігор Шолтис, у ЦНАПах Львівської громади у Дублянах та Рудному – Дмитро Колесник та Ольга Посипанко, а у приміщенні Брюховицької селищної ради – Богданна Зубрицька.

Вже традиційно частина депутатів (12) облаштували приймальні на базі комунальних підприємств – Олег Васишин у ЛКП «Під Зуброю», Тарас Ворко у ЛКП «Сигнівка», Любов Давидович у ЛКП «Житловик-с», Михайло Дідух у ЛКП «402», Вікторія Довжик у ЛКП «Левандівка» та «Сяйво», Андрій Закалюк у ЛКП «Господар», Уляна Пак у ЛКП «Сигнівка», Олена Пелєх у ЛКП «Балатон-409», Андрій Стець у ЛКП «Граніт», Юлія Хомчин у ЛКП «Сигнівка», Андрій Шевців у ЛКП «Південне», а Тетяна Шевченко у ЛКП «Магістральне».

У бюджетних, освітніх та медичних закладах, прийом виборців здійснюють 3 депутати – Роман Грицевич (Дитяче поліклінічне відділення №1), Михайло Дідух (СШ №100) та Наталія Сомик (ліцей «Гроно»). Водночас 17 обранців для прийому громадян використовують приміщення некомунальної та недержавної форми власності. Переважно це громадські приймальні політичних партій, на виборі яких зупинилися Володимир Гой, Юрій Гринів, Віктор Доскіч, Руслан Кошулинський, Любомир Мельничук, Анастасія Окряк, Андрій Тягнибок, а також приватні офіси – Назарій Бербека, Неля Васюта, Оксана Динік, Остап Доскіч, Роман Дуда, Сергій Івах, Дмитро Колесник, Володимир Лесик, Роман Федішин, або як Іван Рудницький – приміщення ОСББ («МЖК-1»). Частина з них здійснює прийом громадян також на робочому місці, що тягне за собою питання чіткого розмежування депутатської діяльності з посадовими завданнями. Так, наприклад, Неля Васюта здійснює прийом у Центрі допомоги сім'ям учасників АТО та є керівником цієї громадської організації, Оксана Динік – у ТзОВ «Львівська ізоляторна компанія» та є виконавчим директором компанії, Володимир Лесик – у ФЛК "Електрон-лізинг" і є головою компанії, а Роман Федішин – за юридичною адресою товариств та підприємств [РАЦ "Шувар"](#), засновником та бенефіціарним власником яких він є. Більшість із них стверджують, що намагаються обирати позаробочий для зустрічей із громадянами час, але також не пригадують звернень, що могли створювати потенційний конфлікт інтересів.

Ще одним із елементів дослідження стала ідентифікація зовнішнього позначення приймальні.

Мова йде про інформаційні вивіски, таблички, оголошення та інші навігаційні позначки, які б дозволили громадянам швидше та детальніше зорієнтуватися у пошуку приймальні на локації. За результатами перевірки було з'ясовано, що приймальні 44 обранців надаються до такої ідентифікації. Найбільше серед них фракційних приймалень, розміщених у стінах Львівської міської ради та відповідно промаркованих партійною символікою. Також не складно ідентифікувати, коли прийоми проводяться на базі офісів політичних партій. Тим не менш, 18 депутатам – Андрію Закалюку, Лейлі Мелесовій-Вальчак, Наталії Сомик, Роману Грицевичу, Михайлу Дідуху, Тетяні Шевченко, Андріану Гутнику, Роману Федішину, Андрію Шевціву, Ігорю Шолтису, Оксані Динік, Богданні Зубрицькій, Андрію Стецю, Ользі Посипанко, Любові Давидович, Олегу Василюшину, Андрію Дячишину та Іван Рудницькому рекомендується доопрацювати цей компонент. Подібне ознакування можна зробити у формі простого оголошення на аркуші офісного паперу. В ньому бажано продублювати інформацію, вже розміщену раніше на Інформаційному порталі.

У підсумку бачимо, що з перспективи графіків, часу та місця проведення прийомів, доступність такої форми взаємодії між львів'янами та депутатами є доволі високою. Водночас певні незручності для налагодження співпраці можуть створюватися за рахунок співпадіння прийомних годин із робочим графіком працездатного населення, відсутністю додаткової навігації та неінклюзивністю окремих приміщень, де проводяться зустрічі.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ФАКТИЧНОГО ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН

З усіх критеріїв відкритості, що оцінюються в межах моніторингу “Атестація депутатів місцевих рад”, проведенню фактичного прийому громадян відводиться особлива увага. Адже оприлюднення вичерпної інформації про графік прийому громадян на Інформаційному порталі є лише декларацією, якщо на практиці його не дотримуються.

Упродовж лютого-березня 2021 року було проведено моніторинг здійснення фактичного прийому громадян депутатами Львівської міської ради за результатами якого можна стверджувати, що 58 обранців (91%) Львівської міської ради добросовісно ставляться до виконання цього обов'язку. Водночас можна припустити, що такий високий показник пояснюється супутніми обставинами. Так, саме лютий та березень можна вважати першими повноцінними місяцями у роботі новообраного депутатського корпусу: попри те, що присягу більшість обранців склали у кінці листопада – на початку грудня, початок роботи був насичений на залагодження організаційно-структурних питань функціонування ради, жваві дискусії розгорнулися навколо питань бюджетного спрямування. Базова структурована інформація з відомостями про прийом з'явилася у відкритому доступі тільки в останні дні грудня і активно доповнювалася у січні. Іншим поясненням високої активності депутатів у проведенні прийомів може стати також реалізація у місті [«Положення про надання одноразової матеріальної допомоги на виконання депутатських повноважень»](#) та вже традиційно високий для початку року запит на її отримання від соціально-незахищених категорій громадян.

Перехід до аналізу окремих складових цього питання хотілося б розпочати із розгляду організації особистого прийому громадян. За нашими спостереженнями частина роботи, пов'язаної зі спілкуванням з виборцями до та під час прийомів нерідко перекладається чи розподіляється між депутатами та їх [помічниками](#), загальне число яких становить 98 осіб. До депутатів, що не використали таку можливість (або ще не оновили відомості про помічників на Інформаційному порталі) та працюють одноосібно належать Володимир Гаразд, Володимир Гринишин, Юрій Гринів, Юрій Ломага, Юрій Лукашевський, Оксана Маруняк, Володимир Марусяк, Юрій Мельник, Юрій Моравецький, Орест Печенко, Олексій Різник, Андрій Стець, Юлія Хомчин та Андрій Шевців. Натомість найбільше помічників у Валерія Веремчука, Любови Давидович, Михайла Дідуха, Андрія Дячишина, Ігоря Зінкевича, Віталія Троця, Ігоря Шолтиса – по 3, Олексі Возняка, Володимира Гоя, Остапа Доскіча, Андрія Курочки,

Наталії Сомик – по 4 та у Тараса Ворка і Вікторії Христенко – по 5.

Залучення місцевими депутатами до своїх команд фахових та зацікавлених помічників може в рази підвищити ефективність комунікації між обранцем та громадянами. Однак за результатами нашого спостереження було з'ясовано, що в окремих випадках львівські депутати можуть чи не повністю перекладати обов'язок проводити прийоми на своїх помічників. Так, наприклад, не вдалося підтвердити здійснення особистого прийому Володимиром Лучишиним та Гнатом Геричем. І хоча робота приймальні помічниками організована відповідально, депутатам вартувало б звернути увагу на те, що в окремих ситуаціях під час спілкування присутність обранця все ж потрібна. Також з першої спроби не вдалося підтвердити здійснення особистих прийомів громадян Володимиром Гараздом. Під час візиту представника ОПОРИ в приймальні повідомили, що можуть зафіксувати зміст звернення та прийняти документи, але сам обранець був відсутнім. Друга перевірка підтвердила факт особистої роботи з виборцями. Ще двоє депутатів – Назарій Бербека та Роман Федішин є більш гнучкими для комунікації з мешканцями міста та спроможні практикувати одразу дві форми прийому – особистий (за графіком Назарія Бербеки – двічі на місяць, а Романа Федішина – раз) та за посередництвом помічників (приймальні депутатів працюють на постійній основі). У випадку інших 53 обранців було підтверджено проведення особистих прийомів не менше одного разу на місяць.

Важливим нововведенням для громадян, що вже мають практику відвідування прийомів у попередні роки є те, що 29 обранців нового скликання, розміщуючи свої графіки прийому, задекларували обов'язковість попереднього запису на зустрічі. Однією із мотивацій такого рішення є те, що в такий спосіб депутат та команда можуть краще підготуватися до прийому та надати більш змістовні відповіді на запитання відвідувачів. Проте також інформація про зацікавлених у зустрічі та їх кількість дає можливість обранцям ефективніше організувати власний час та спланувати орієнтовну тривалість залученості у кожний окремий прийом громадян. Зважаючи на те, що у профайлах окремих депутатів вказана неповна інформація про графік прийому, варто виокремити ще як мінімум дві практики. Так, наприклад, прийом громадян Євгеном Бойко, Юрієм Лукашевським та Юрієм Мельником здійснюється за наявності запису, Володимиром Гоєм та Віктором Доскічем щомісяця оголошується дата наступного прийому, що відбувається за попереднім записом.

Ще 24 обранці проводять прийоми відповідно до оприлюднених відомостей на порталі та без попереднього запису.

Власне наявність фактору попереднього запису та карантинних обмежень не завжди дозволяли повноцінно оцінити активність відвідування прийому мешканцями. Та попри все, за спостереженнями Громадянської мережі «ОПОРА» у лютому та на початку березня у приймальнях депутатів можна було спостерігати справжній ажіотаж. Черги львів'ян зі сформованими пакетами документів спонукали деяких обранців залучати до роботи більше помічників, продовжувати тривалість, а в окремих випадках і призначати додаткові прийоми. Наприклад, Володимир Гой, що здійснював плановий прийом 18 лютого разом з помічниками, дійшов до розуміння того, що за один вечір усіх охочих вислухати не вдасться та призначив ще один додатковий прийом на 21 лютого. Традиційно велика кількість громадян зверталася до депутатів попереднього скликання – Андріяна Гутника, Вікторії Довжик, Сергія Іваха, Уляни Пак, Романа Грицевича – вочевидь також через те, що їм доводилося комунікувати з цими обранцями вже раніше. Але на загал фактор досвіду у цій ситуації відіграє доводі вторинну роль, оскільки висока активність у перші місяці здійснення прийому, зумовлена передовсім згаданим раніше запитом окремих категорій громадян на отримання одноразової матеріальної допомоги.

На підтвердження цього можна навести декілька цитат від самих депутатів. Так, на своїй сторінці у мережі Ігор Зінкевич («ВАРТА») написав: «Сумно одне: з 13 людей лише 1 цікавився станом своєї вулиці та як його виправити, всі решта – матеріальна допомога». Подібними враження ділиться Євген Кузик («Європейська Солідарність»): «24 громадянина, 24 різні ситуації, де кожен потребує певної матеріальної допомоги, підтримки, поради... Окрім звернень матеріальної допомоги, отримав 1 із житлового питання. Так, депутат може допомогти і з іншими проблемами, з якими ви стикаєтесь щодня: громадський транспорт; облаштування прибудинкових територій; реалізацією ваших ідей, проектів, задумів стосовно розвитку громади та багато інших. Якщо зустрічаєтесь з подібним – приходьте, пишіть, звертайтеся». Не менш емоційно відреагувала на досвід роботи з громадянами Марія Чижин («Голос»): «Перший прийом громадян, це не для слабодухих!!! Були сльози, важкі історії і багато проблем. Зібрала папку звернень. Будемо працювати, щоб хоч якось допомогти потребуючим».

Дискусію щодо одного з важливих аспектів проблеми існування депутатських фондів підняв на своїй сторінці у соціальній мережі також депутат від Об'єднання «Самопоміч» Юрій Лукашевський. Готуючись до прийому громадян, обранець виявив особливість: «Готувався до прийому, тому

поцікавився в управління соціального захисту чи отримували заявники в попередні періоди дану допомогу. Як виявилось натрапив на своєрідних "рекордсменів" в одного заявника за попередню каденцію (2016-2020 роки) було 81 подання загалом на 137 тис. грн., в іншого 147 подань на загальну суму 210 тис. грн. Хочу наголосити, що проблеми, з якими зверталися мешканці не особливо вирізнялися від тих проблем, з якими інші зверталися вперше». Вже станом на початок березня про те, що ліміти по виплатам завершилися, представникам ОПОРИ повідомляли у приймальнях Романа Грицевича та Олени Пасевич. Уточнюючи інформацію під час запису на зустріч з депутатом, більшість з них також одразу цікавилися, чи предметом розмови має стати тема фінансової підтримки. На особистому сайті депутата Андріяна Гутника створено [окремий розділ](#), який інформує мешканців про правильну комплектність документів та процедуру оформлення виплат. На порядку денний пленарного засідання міської ради 25 лютого обранець від Об'єднання «Самопоміч» Євген Бойко виніс на обговорення питання про передачу функції надання одноразової матеріальної допомоги від депутатів до відповідних управлінь міської ради та викликав жваву дискусію такою ініціативою у медійному полі. Більшість експертів зійшлися на думці, що доволі неоднозначний механізм фінансового «заохочення» окремих категорій виборців доволі сильно спотворює розуміння правильних взаємодій між депутатами та громадою, що мали б базуватися на проактивності та формуванні дещо інших очікувань.

Загалом на запитання «з яким запитом найчастіше звертаються громадяни під час прийому» відповіді розподілилися у приблизно такій градації: абсолютно всі опитані підтвердили актуальність питання матеріальної допомоги, половина опитаних відмітили актуальність питання сектору ЖКГ та благоустрою, орієнтовно п'ята частина обранців додали до цього спектру юридичні питання та питання, пов'язані із сектором мобільності, трохи менше опитаних повідомили про інші типи звернень ініціативних мешканців. Серед них питання каналізування і водопостачання, підтримки підприємців, реконструкції освітніх та медичних закладів тощо. У середньому у лютому-березні за прийом кожного депутата відвідувало більше десятка виборців.

Не вдалося підтвердити здійснення фактичного прийому громадян Русланом Кошулинським, Володимиром Гринишином, Любомиром Мельничуком та Андрієм Тягнибоком. Так, у відповідь на запитання про здійснення прийому громадян у Руслана Кошулинського попросили вийти на зв'язок для уточнення графіку з квітня. Вочевидь, завантаженість депутата пов'язана із його участю на довиборах у Верховну Раду в окрузі №87, що відбулися 28 березня. Щодо його колег, то

за вказаними у профайлах контактними номерами телефону впродовж кількох спроб не відповідали. Не вийшло вийти на зв'язок із обранцями і через Facebook-сторінку [Львівської міської організації ВО «Свобода»](#).

У підсумку можна відзначити загалом позитивне ставлення представників новообраного

депутатського корпусу до проведення прийомів громадян. Та попри це поточний моніторинг вчергове продемонстрував актуальність викривленого бачення виборцями компетенцій обранців та розуміння розмежування повноважень та обов'язків між депутатами місцевої ради, виконавчими службами та органами державної влади.

РОЗДІЛ 4. ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕПУТАТІВ ЗА ВИБОРЧИМИ ОКРУГАМИ

Відповідно до «Виборчого кодексу України» вибори депутатів місцевих рад, що відбулися восени 2020 року, було проведено за системою пропорційного представництва з відкритими виборчими списками у територіальних виборчих округах, на які поділяється єдиний багатомандатний виборчий округ, що збігається з територією міської територіальної громади. Під час виборчого процесу Львівська міська територіальна виборча комісія Львівського району Львівської області визначила межі 6-ти округів у Львові, у яких були обрані 64 депутати Львівської міської ради. Проте, як зазначається на Інформаційному порталі, «відповідно до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» будь-який депутат, обраний до Львівської міської ради, представляє усіх мешканців територіальної громади міста, а не лише виборців округу, незалежно від того голосували вони за нього чи ні. Він зобов'язаний виражати і захищати інтереси територіальної громади міста Львова. Мешканці міста мають право звертатися до будь-якого обраного депутата Львівської міської ради від будь-якої політичної фракції».

За спостереженням, здійсненими у межах кампанії, можна підтвердити, що не тільки де-юре, але й де-факто практика закріплення депутатів за виборчими округами у Львові відсутня. Усі депутати підтвердили, що приймають громадян незалежно від того, якої території стосується їх проблема або зареєстроване місце проживання.

Однак в окремих випадках зародки певного неформального поділу все ж можна помітити. Так, наприклад, у одній з перших редакцій графіків прийому депутатами від «Голосу», розміщеній на дверях фракційної приймальні у Львівській міській раді навпроти кожного з прізвищ депутатів у дужках значився район. Згідно цього списку депутати Володимир Гаразд та Ігор Шолтис «закріплені» за Сихівським районом, Віталій Троць – за Личаківським, Андрій Курочка та Андрій Дячишин –

за Франківським, Вікторія Христенко – за Залізничним, Марія Чижишин – за Шевченківським, Олекса Возняк – за Галицьким. У фракційній приймальній розповіли, що такий поділ є доволі умовним та ні до чого не зобов'язує, проте зазвичай мешканців, які не визначилися, до кого з депутатів звернутися зі своїм питанням, намагаються скерувати до обранця, що або тематично, або територіально може бути більш обізнаним в темі запиту.

Деяко подібну модель практикують і в фракції партії [Об'єднання «Самопоміч»](#). Оприлюднюючи звіти про діяльність обранців за перші 100 днів роботи на сторінці у Facebook, навпроти прізвищ депутатів зазначені райони міста – Євген Бойко (Франківський район), Юлія Хомчин (Залізничний район), Богдана Зубрицька (Шевченківський район), Дмитро Колесник (Шевченківський район), Оксана Динік (Сихівський район), Олег Васишин (Сихівський район), Володимир Лучишин (Галицький район). Депутатка від «Європейської Солідарності» Уляна Пак на своїй сторінці у соціальній мережі Facebook [поділилася інформацією](#) про об'єкти, які цього року відремонтують у Залізничному районі Львова та позначила як команду «ЄС у Залізничному районі» депутатів Назарія Бербеку, Ольгу Посипанко, Наталію Сомик та себе. Серед представників інших фракцій варто згадати про депутата від ВО «Свобода» Андріяна Гутника: на його персональному веб-сайті є окремий розділ «[Округ](#)», що містить перелік площ та вулиць «Франківського територіального виборчого округу № 5».

Тож попри відсутність у Львівській міській раді закріплення депутатів за виборчими округами або окремими територіями, через певні інформаційні канали розмежування можна помітити, що, загалом, можна пов'язувати із взятими на себе обранцями перед виборцями зобов'язаннями під час виборчої кампанії.

РОЗДІЛ 5. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙОМУ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ КАРАНТИННИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ

На чотири перші місяці роботи міської ради поточного скликання припало вже два посилені карантинні періоди, пов'язані із поширенням коронавірусної інфекції. Перший тривав з 8 по 24 січня, другий було запроваджено 19 березня і станом на середину квітня обмеження залишаються в силі. Проте навіть в умовах їх послаблення, фактор коронакризи позначається на діяльності депутатського корпусу та вносить корективи в організацію роботи, в тому числі, пов'язану із проведенням прийомів громадян.

У попередніх розділах ми вже згадували, що саме цього року вперше, близько половини депутатського корпусу (29 обранців) визначили для себе новий обов'язковий критерій для здійснення прийому громадян – попередній запис. Здійснити його можна зателефонувавши за номером, вказаним на Інформаційному порталі, окремі депутати практикують використання реєстраційних онлайн-форм. Така процедура передусім дозволяє контролювати кількість виборців, що звертаються, уникати їх скупчення, дотримуватись епідеміологічних обмежень. Окрім цього, для депутатів, які проводять прийоми у Львівській міській раді, це також важливий компонент організації процесу зустрічі, адже на період поширення COVID-19 у будівлі запроваджено спеціальний пропускний режим. Відтак виборці, що проігнорували можливість записатися, не були внесені у спеціальні списки, що передаються на охорону, а відтак шансів потрапити на прийом вони майже не мали.

Проте є серед депутатів, що здійснюють прийом у стінах Ратуші і ті, хто у відомостях на Інформаційному порталі про попередній запис не повідомили – Петро Адамик, Олекса Возняк, Володимир Гаразд, Андрій Курочка, Володимир Марусяк, Юрій Моравецький, Віталій Троць, Вікторія Христенко, Марія Чижишин, Юрій Ломага (зазначено тільки контактний номер), Маркіян Лопачак (зазначено тільки контактний номер), Олексій Різник (зазначено тільки контактний номер). Таким обранцям рекомендується доповнити цю інформацію, оскільки їх взаємодія з виборцями все рівно підпадає під чинні правила внутрішнього розпорядку міської ради, а відтак непоінформовані мешканці часто зіштовхуються із нерозумінням з боку охорони та повинні докладати додаткових зусиль, щоб обґрунтувати свою мотивацію візиту до будівлі перед охороною.

Деякі інші обставини набуває ситуація із прийомами під час жорстких карантинних обмежень. Обранцям, які хотіли б чути актуальний для львів'ян запит незалежно від обставин, варто було б

подумати над адаптацією традиційних прийомів до онлайн-формату. Першими, у січні, таку практику запровадили депутати від «Голосу» [Ігор Шолтис](#) та [Вікторія Христенко](#). Під час весняного локдауну ініціативу підхопили [Володимир Марусяк](#) («Європейська Солідарність») та [Євген Бойко](#) («Об'єднання «Самопоміч»). На противагу їм, переважна більшість депутатів вирішили тимчасово припинити здійснення прийомів.

Так, наприклад, напередодні запровадження жорстких карантинних обмежень депутатка від фракції «ВАРТА» Наталія Шелестак на своїй [сторінці у Facebook](#) повідомила про припинення прийому та звернулася до громадян з проханням «надсилати заяви і звернення онлайн або поштою». Фракційна позиція «Об'єднання «Самопоміч» була оприлюднена [на Інформаційному порталі](#). В матеріалі йшлося про те, що прийоми громадян депутатами відбуватимуться з 4 квітня 2021 року, а прийоми у період з 22 березня по 4 квітня – переносяться. За умов продовження у терміні карантинних заходів, депутати «Самопоміч», як йдеться у публікації, повинні організувати зустрічі з мешканцями в онлайн-режимі. Інших офіційних позицій на фракційному рівні у цьому питанні за період моніторингу виявлено не було.

Переважна більшість обранців Львова – активні користувачі соціальних мереж та намагаються використовувати саме ці інструменти для підтримки комунікації з виборцями і на період локдаунів. Однак оцінити ефективність таких «замінників прийомів» доволі важко і, вочевидь, їх потенціал у встановленні зворотного зв'язку та змістовного обміну інформацією все ж є доволі обмеженим. А тому найбільш зручним форматом для депутатів часто залишаються телефонні звернення. У короткій розмові депутати або їх помічники, зазвичай, уточнюють основний зміст проблеми, а згодом, оцінивши нагальність питання, приймають рішення про подальший формат та терміни спілкування. Тобто фактично, підбір формату, у якому відбувається прийом громадян в умовах жорстких карантинних обмежень є індивідуальним і залежить від багатьох обставин.

Усвідомлюючи нестабільність динаміки поширення COVID-19, що становить ряд викликів для депутатського корпусу, зокрема, і у частині менеджменту щомісячних прийомів громадян, Громадянська мережа ОПОРА у межах кампанії «Атестація депутатів місцевих рад» підготувала про це окремий [огляд](#). У ньому, зокрема, пропонується звернути увагу обранців на інформування мешканців, які записувалися на прийом до

запровадження обмежень, розміщення актуальних оголошень про проведення онлайн-прийомів за адресою, де розташована депутатська приймальня, підсилення інформування про цей аспект діяльності у соціальних мережах, на Інформаційному порталі, за можливості – на сайті партії, ресурсах локальних ЗМІ.

Низьку активність обранців у запровадженні онлайн-прийомів громадян, за нашими спостереженнями, можна пояснити впевненістю депутатів у тому, що їхня комунікація з виборцями є організована на доволі високому рівні. Однак, на нашу думку, значною перевагою нового формату взаємодії могла б стати можливість познайомитися із новими цільовими аудиторіями, зацікавленими у налагодженні співпраці з депутатом. Як вже зазначалося раніше, у лютому у приймальнях депутатів можна було спостерігати черги з переважно літніх львів'ян із сформованими пакетами документів на отримання разової матеріальної допомоги, внаслідок чого окремі обранці публічно висловлювали незадоволення

таким однобоким трактуванням виборцями їхньої ролі. Але правильно інформуючи про проведення онлайн-прийомів у мережі депутати мають гарну можливість заявити про себе не стільки "прохачам", скільки виборцям з ініціативами та пропозиціями. Для цього, поширюючи інформацію про прийом, варто також розповісти трохи більше про тематичний профіль діяльності депутата та межі його компетенцій. В разі підсилити меседжі, за наявності фінансової можливості, дозволить таргетування анонсу у соціальних мережах.

Попри високу орієнтованість на роботу депутатів із громадянами у форматі традиційних прийомів варто зазначити, що тільки четверо обранців Львівської міської ради практикують проведення онлайн-прийомів із використанням технічних застосунків, що забезпечують відеозв'язок. Для більшості представників депутатського корпусу більш зручною практикою є використання телефонних чи письмових онлайн-звернень та відтермінування наступних прийомів на період після завершення карантинних обмежень.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Управлінню «Секретаріат Ради» Львівської міської ради:

- на постійній основі стежити за оновленням інформації про здійснення прийому громадян на Інформаційному порталі;
- узгодити на предмет неспівпадінь інформацію про графік прийому у індивідуальних профайлах депутатів та в розділі «Прийом громадян» Інформаційного порталу,
- розглянути можливість розробити окреме положення, в якому детально врегулювати порядок організації прийому громадян депутатами Львівської міської ради або детальніше доопрацювати вже існуючі норми у Регламенті.

Фракціям та місцевим осередкам політичних партій:

- брати більш активну участь в інформаційній підтримці діяльності депутатів своєї фракції, які представлені у міській раді, зокрема, регулярно розмішувати на партійних інформаційних ресурсах (сайті, газеті, сторінках у соціальних мережах) інформацію про прийоми;
- розробити інформаційну стратегію партії у роботі з виборцями у міжвиборчий період, що може підсилити позиції депутатів, продемонструвавши відкритість і системність у роботі;

Депутатам Львівської міської ради:

- на постійній основі стежити за актуальністю інформації про здійснення прийому громадян на Інформаційному порталі;
- активніше використовувати соціальні мережі та інші інформаційні ресурси для інформування виборців про графік прийому громадян, регулярно нагадувати про прийом напередодні запланованої дати його проведення;
- розглянути можливість здійснення прийому громадян у неробочі години;
- покращити організацію місця проведення прийому громадян шляхом встановлення інформаційних табличок про знаходження приймальні депутата, розміщення графіка прийому, ведення журналу вхідної/вихідної документації звернень громадян тощо;
- налагодити можливість проводити прийом громадян із використанням онлайн-технологій в умовах посиленних карантинних обмежень.

Додатково для кожного депутата Львівської міської ради також були підготовлені індивідуальні рекомендації, що містять деталізований перелік аспектів здійснення прийомів громадян, на які вартувало б звернути увагу та покращити у майбутньому. Такі рекомендації будуть надіслані обранцям персонально.

